

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

**по Одитен доклад № 0200201523 за извършен одит за съответствие при управлението
на публичните средства и дейности на Икономическия университет - Варна за
периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на Решение № 111 от 26.04.2024 г. на Сметната палата и издадена Заповед № ПК-02-02-007 от 29.04.2025 г. на заместник-председател на Сметната палата, е извършена проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200201523 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Икономическия университет - Варна за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата на ректора на Икономическия университет - Варна е изпратен окончателен Одитен доклад № 0200201523 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Икономическия университет - Варна за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г.

В изпълнение на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, ректорът на Икономическия университет - Варна е уведомил председателя на Сметната палата за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки. Информацията до Сметната палата е изпратена със закъснение.¹

Проверката има за цел да се установи съответствието между дадените препоръки в окончателния одитен доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от Икономическия университет - Варна, предприетите мерки и извършените действия за изпълнението им.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките е установено:

По препоръка 1. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за актуализация на Правилника за дейността на Икономическия университет-Варна в съответствие със ЗВО.*

На основание чл. 29, ал. 1, т. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО), с решение на Общото събрание (ОС) на Икономическия университет – Варна (ИУ Варна), е приет Правилник за дейността на Икономическия университет – Варна (ПДИУ)², в който са извършени изменения и допълнения:

- В чл. 5, ал. 2, т. 1 от ПДИУ е допълнена³, по отношение на проучването на студентското мнение, като част от вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав;

- Създаден е чл. 94а, ал. 1, с което е извършена актуализация⁴ по отношение на лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище, като е определено, че те могат да изпълняват до 30 на сто от норматива си за учебна заетост и в гимназията, в средното или в специализираното училище с учебни часове по учебен предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка за изпълнение на норматива за учебна заетост;

- Във връзка с чл. 58а, ал. 1 и ал. 2 от ЗВО, е осъществена промяна в чл. 96, ал.ал. 2-7 от ПДИУ, касаеща основанията за дисциплинарно уволнение и процедурния ред при проверки по сигнали за нарушения;

- В чл. 7, ал. 2 е извършена промяна, с която е регламентирано, че при необходимост и след решение на Академичния съвет (АС), хабилитираните лица могат да провеждат не

¹ Одитно доказателство № 1 - Писмо изх. № РД21-186/25.03.2025 г. на ректора на ИУ-Варна с приложени документи относно изпълнение на препоръките, дадени в Одитен доклад № 0200201523

² Одитно доказателство № 2 - Правилник за дейността на Икономически университет – Варна, приет на 21.11.2003 г. с решение на ОС на ИУ-Варна на основание чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗВО, с последни изменения от 26.11.2020 г., 11.11.2021 г., 10.11.2022 г и **15.11.2024 г.**

³ Във връзка с чл. 6, ал. 5 от ЗВО

⁴ Във връзка с чл. 56а, ал. 1 от ЗВО

по-малко от 50% от лекционните часове, а след решение на факултативен съвет - до 10% от хорариума на учебните часове (ОКС бакалавър) и до 20% (ОКС магистър) могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката. Извършената промяна е в съответствие с чл. 26, ал. 1 от ЗВО;

- В чл. 126, ал. 5 е извършено допълнение, с което се урежда възможността за предсрочно прекратяване на мандата на ректора, поради установено плагиатство, недостоверност на представени научни данни и/или неизпълнение на сроковете по чл. 35, ал. 4 от Закона за развитието на академичния състав в РБ в съответствие с чл. 35, ал. 2, чл. 48 и чл. 31, ал. 3, т. 2 от ЗВО;

- В чл. 55 е извършена актуализация, с която е регламентирано, че Съветът на настоятелите дава становище по предложения за обновяване на учебни планове и програми, внесени от представители на работодателите, в съответствие с чл. 35б, т. 8 от ЗВО;

- Чл. 95, ал. 1, т. 4 от ПДИУ е актуализиран с разпоредбата на чл. 58, ал. 1, т. 4 от ЗВО, съгласно която членовете на Академичния съвет се освобождават от длъжност със заповед на ректора, при доказано по установения ред плагиатство и/или при недостоверност на представените научни данни в научните трудове;

- Извършено е изменение в чл. 102, ал. 1, т. 7 от ПДИУ, в съответствие с чл. 70, ал. 1, т. 4 от ЗВО, съгласно който студентите имат право да участват в научноизследователска дейност на висшето училище, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждение;

- Осъществено е допълнение в чл. 120, ал. 2 от ПДИУ като е добавен текста на чл. 73, ал. 1, т. 11 от ЗВО, съгласно който Студентският съвет има право да избира свой представител в Общото събрание на Националното представителство на студентските съвети, който може да бъде различен за всяко заседание;

- В съответствие с чл. 72, ал. 5 от ЗВО, в чл. 122 от ПДИУ е посочено в какъв размер се финансира от висшето училище дейността на Студентския съвет и че средствата се използват за защита на социалните интереси на студентите, за провеждане на културна, спортна, научна, творческа и международна дейност.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за актуализация на Правилника за приемане на студенти в Колежа по туризъм-Варна при Икономическия университет-Варна в съответствие със ЗВО.*

Правилникът за приемане на студенти в Колежа по туризъм – Варна при Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година⁵ е актуализиран.

С цел привеждане в съответствие с чл. 68, ал. 3 и с чл. 70, ал. 2 от ЗВО, в Правилника за приемане на студенти в Колежа по туризъм – Варна при ИУ – Варна, е актуализирана терминологията, като отпаднало понятие „инвалиди“ е заменено и коригирано с изречение „лица с трайни увреждания“⁶.

Препоръка 2 е изпълнена.

По препоръка 3. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за актуализация на Правилника за приемане на студенти в ОКС „бакалавър” на Икономическия университет Варна в съответствие със ЗВО.*

⁵ Одитно доказателство № 3 - Правилник за приемане на студенти в Колежа по туризъм – Варна при Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година, приет с Решение № 1 на заседание на АС проведено на 28.11.2024 г. (протокол № 19)

⁶ Чл. 7, т.8 и чл. 16 от Правилника за приемане на студенти в Колежа по туризъм – Варна при Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година

С Правилника за приемане на студенти в ОКС „бакалавър“ на Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година⁷ са уредени: условията и документите при кандидатстване във висшето училище, организирането и провеждането на кандидат-студентските изпити, балообразуването, класирането и записването на новоприетите студенти, както и условията за кандидатстване на чуждестранни граждани в ИУ – Варна.

Актуализиран е чл. 28 от правилника, съгласно който ИУ-Варна приема в рамките на плана успешно участвалите в конкурсни изпити, но неклассирани кандидат-студенти по чл. 68, ал. 3 от ЗВО⁸.

Препоръка 3 е изпълнена.

По препоръка 4. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за актуализация на Правилата за условията и реда за прием на студенти по чл. 68, ал. 3 и 5 от Закона за висшето образование, за облекченията на студентите по чл. 70, ал. 2 от Закона за висшето образование и за таксите на някои категории студенти по чл. 95, ал. 2 от Закона за висшето образование в съответствие със ЗВО.*“

При проверката на актуализираните Правила за условията и реда за приемане на студенти по чл. 68, ал. 3 от Закона за висшето образование и за облекченията на студенти по чл. 70, ал. 2 от Закона за висшето образование; (ПУРПС)^{9, 10}, е установено:

- Актуализираните правила са променени в съответствие с определенията в чл. 70, ал. 2 от ЗВО за „хора/лица с трайни увреждания“¹¹;

- Нормата на чл. 68, ал. 5 от ЗВО¹² е отменена в ПУРПС, и включена в Правилника за приемане на студенти в ОКС „бакалавър“ на ИУ – Варна за учебната 2025/2026 г.¹³

Препоръка 4 е изпълнена.

По препоръка 5. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ – Варна за актуализация на Правилата за отпускане на стипендии в Икономическия университет – Варна в съответствие с ПМС № 90/26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации.*

⁷ Одитно доказателство № 4 - Правилник за приемане на студенти в ОКС „бакалавър“ на Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година, приет с Решение № 2 на заседание на АС проведено на 28.11.2024 г. (протокол № 19)

⁸ Лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, кръгли сираци, военноинвалиди и военнопострадали, майки с три и повече деца и близнаци, когато са кандидатствали едновременно в едно и също професионално направление и единият от тях е приет.

⁹ Одитно доказателство № 5 - Правила за условията и реда за приемане на студенти по чл. 68, ал. 3 от Закона за висшето образование и за облекченията на студенти по чл. 70, ал. 2 от Закона за висшето образование (Заглавие – изм., АС от 19.12.2024 г.)

¹⁰ Приети на заседание на АС от 30.10.2014 г. (протокол № 196) и променени на заседание на АС от 28.05.2020 г. (протокол № 11); с последна промяна на заседание на АС от 19.12.2024 г. (протокол № 20)

¹¹ Чл. 4 от правилата (Изм. и доп. – АС, 19.12.2024 г.), съгласно който „хронично болните и диспансеризирани студенти, лица със сензорни увреждания и други с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто могат да се обучават на облекчен режим за присъствени занятия до 30% от учебното време и да се явяват на изпити извън сесиите с разрешение от декана само в рамките на съответната учебна година“.

¹² „Кандидат-студентите, притежаващи диплома за средно образование, които в годините на обучението си във втори гимназиален етап са станали лауреати на национални или международни олимпиади или състезания, или носители на медали от олимпийски, световни и европейски първенства, се приемат без конкурсен изпит и извън утвърдения по реда на чл. 9, ал. 3, т. б, букви "а" и "б" ежегоден брой на приеманите за обучение студенти, когато конкурсният изпит за желаната от тях специалност съответства на предмета на олимпиадата, състезанието или дисциплината на първенството.“ (ЗВО, ред. ДВ бр. 102/23.12.2022 г.)

¹³ Одитно доказателство № 4 - Правилник за приемане на студенти в ОКС „бакалавър“ на Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година, приет с Решение № 2 на заседание на АС проведено на 28.11.2024 г. (протокол № 19), Чл. 6, ал. 1

При извършения преглед на Правилата за условията и реда за предоставяне на стипендии на студенти, докторанти и специализанти в Икономически университет – Варна¹⁴, са установени следните изменения:

- Текстът на чл. 38, ал. 1, т. 7 е актуализиран с разпоредбите на чл. 2, ал. 2, т. 3 от ПМС № 90/26.05.2000 г., съгласно който средствата за стипендии се планират по висши училища за студентите, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция;

- В чл. 41, ал. 1 от правилата са регламентирани разпоредбите за стипендии по чл. 8а от ПМС № 90/2000 г. за значими постижения в научноизследователската, спортната или художественотворческата дейност. С ал. 2 е определено, че общата сума на стипендиите по чл. 8а от ПМС № 90/2000 г. е до 5 на сто от средствата, предвидени за основните видове стипендии. В тази група се включват стипендиите за успех и доход, стипендиите за чуждестранни студенти, както и за студенти от уязвими социални групи. Посочените 5% не следва да бъдат надвишавани и не могат да се финансират със средства, предвидени за останалите изброени стипендии. В правилата правилно и ясно са реферирани съответните членове и алинеи, относими към нормата на чл. 41, ал. 2;

- Актуализиран е срокът за плащане на стипендия за ОКС „професионален бакалавър“ (пет месеца), в съответствие с чл. 3, ал. 1 от ПМС № 90/26.05.2000 г.¹⁵;

- В съответствие с чл. 4, ал. 1 от ПМС № 90/26.05.2000 г., в чл. 44, ал. 1 е определено, че на заседание на Комисия по социално-битовите въпроси на учащите, се определят сроковете и необходимите документи при кандидатстване за отпускане на стипендия за студентите, обучаващи се в редовна форма на обучение, за които държавата осигурява средства за издръжка и критериите за получаване на стипендии. Регламентирано е, че същите се съгласуват със Студентския съвет и се утвърждават от ректора на ИУ-Варна;

- С чл. 5, ал. 2 от правилата е актуализиран месечният размер на стипендията - не по-ниска от 120 лв. и не по-висока от 200 лв. в съответствие с разпоредбите на чл. 4, ал. 11 от ПМС № 90/26.05.2000 г.;

- В чл. 26 от правилата е извършено изменение на размера на стипендията за чуждестранните студенти (240 лв.), като е спазено изискването на чл. 8, ал. 1 от ПМС № 90 от 26.05.2000 г.;

- В съответствие с чл. 7, ал. 1 от ПМС 90/26.05.2000 г., е променен размерът на месечната стипендия за български докторанти, за които държавата осигурява средства за издръжка на обучението (1227 лв.);

- С чл. 5, ал. 3 е регламентиран начинът на изплащане на стипендиите в ИУ-Варна, като е определено, че студентите, докторантите и специализантите трябва да притежават разкрита банкова сметка, която следва да се представи на съответното длъжностно лице.¹⁶

Препоръка 5 е изпълнена.

По препоръка 6. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за актуализация на Правилника за съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Икономическия университет-Варна, в съответствие със ЗПФ, ЗВО и ЗФУКПС.*

¹⁴ Одитно доказателство № 6 - Правила за условията и реда за предоставяне на стипендии на студенти, докторанти и специализанти в Икономически университет – Варна, приети на заседание на АС от 30.09.2024 г. с Протокол № 16/РД-14-205/15.10.2024 г.

¹⁵ Чл.48, ал. 1 от правилата

¹⁶ Инспектор „Стипендии и студентски общежития“

От ректора на ИУ-Варна е издадена заповед¹⁷ за утвърждаване на Правилник за съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Икономически университет – Варна (ПСИОБ)^{18, 19}.

С Правилника са определени условията и редът за съставянето, приемането, промяната, изпълнението и отчитането на бюджета на ИУ-Варна съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси, Закона за висшето образование, Закона за държавния бюджет, указанията на министъра на финансите, и взаимоотношенията с първостепенния разпоредител с бюджет – министъра на образованието и науката²⁰.

В чл. 2, ал. 3 от ПСИОБ е определено, че бюджетът на университета обединява бюджетите на: Финансово-счетоводния факултет, Стопанския факултет, Факултет „Информатика“, Факултет „Управление“, Колежа по туризъм, Научноизследователския институт, Научновнедрителския институт за иновации в туризма, бюджета на общоуниверситетските разходи и Поделение „Общежития и столове“. Актуализираната норма е в съответствие с Организационно-управленската структура на ИУ-Варна²¹.

С извършена промяна на чл. 3, ал. 1, т. 4.5. в ПСИОБ, е определено, че приходната част на бюджета включва административни услуги за лица, които не са студенти, като е допълнено, че размерите на тези приходи не могат да надвишават необходимите материално-технически разходи по предоставяне на услугата, което е в съответствие с разпоредбите на чл. 90, ал. 3, т. 4 б. „г“ от ЗВО;

Извършено е изменение на чл. 7, ал. 2, като е определено, че текущите разходи на университета не се финансират със заеми. Определено е, че ИУ-Варна не може да поема дълг с изключение на временни безлихвени заеми, дълг по международни програми и договори, ратифицирани от НС, финансов лизинг и др. форми на дълг, различни от парични заеми и емисии на ценни книжа. Извършените промени са в съответствие с чл. 34, ал. 1 от ЗПФ;

В съответствие с чл. 34а, ал. 3 от ЗВО, в ПСИОБ са актуализирани чл. 14, ал. 2 и чл. 16, ал. 5, като с изменението е определено, че Контролният съвет изготвя становище по проекта за бюджет и становище за изпълнението на годишния бюджет на ИУ-Варна, които представя на Академичния съвет и на Общото събрание;

В чл. 15, ал. 1 от ПСИОБ е регламентирано, че изразходването на средства по бюджета на университета става при спазване на изискванията на ЗФУКПС и в съответствие с действащата в ИУ-Варна Система за финансово управление и контрол. В ал. 2 на същия член е определено, че финансовият контролор упражнява предварителен контрол по изпълнението на бюджета, като дава становище за: съответствието на задълженията преди тяхното поемане; на разходите преди тяхното извършване с предвиденото по бюджета; предварителен контрол на приходите, в т.ч. на приходите преди сключване на договорите за отдаване на имущество под наем.

Препоръка 6 е изпълнена.

¹⁷ Одитно доказателство № 7 - Заповед № РД 14-208/15.10.2024 г. на ректора на ИУ-Варна

¹⁸ Одитно доказателство № 8 - Правилник за съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Икономически университет - Варна

¹⁹ Утвърден на основание чл. 32, ал. 1, т. 1 от ЗВО, чл. 21, ал. 5 от Правилника за дейността на ИУ-Варна и решение № 10 по протокол № 16/30.09.2024 г. на АС на ИУ-Варна

²⁰ Чл. 1, ал. 2 от ПСИОБ

²¹ Одитно доказателство № 9 - Организационно-управленска структура на ИУ-Варна, достъпна на интернет адрес: https://www.ue-varna.bg/uploads/filemanager/303/images/Struktura_UE.png

По препоръка 7. *Да се внесе предложение пред Академичния съвет на ИУ-Варна за утвърждаване на методика за определяне на приноса на отделните основни звена за осъществяване на обучението по всяко професионално направление за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението, в съответствие със ЗВО.*

Правилникът за съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Икономически университет – Варна^{22, 23}, е допълнен с „Раздел IV (Нов – 30.09.2024 г.)“ „Методика за определяне приноса на основните звена за осъществяване на обучението по професионални направления за целите на разпределението на получените приходи от такси за обучение и на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението“ (Методика).

При извършения преглед на утвърдената Методика е установено:

- С чл. 13, ал. 1 от ПСИОБ е регламентирано, че приходите в бюджетите на основните звена включват 80 на сто от приходите от такси за обучение и от средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението²⁴ на студенти и докторанти по съответното професионално направление и се разпределят по формула.

- В Методиката е регламентирано, че собствените приходи²⁵ – постъпления от такси за кандидатстване, за обучение и приходите за обучение срещу заплащане²⁶, се разходват само за издръжка на обучението на студенти и докторанти, по ред, определен от Академичния съвет, в следните съотношения: 85 на сто за възнаграждения и осигурителни плащания на преподаватели, ангажирани с обучението; 10 на сто за текуща издръжка – административно и техническо обслужване на съответния факултет; 5 на сто за капиталови разходи за подобряване качеството на обучение²⁷.

- С Методиката е определено, че разходите в бюджетите на основните звена включват: разходи за трудови възнаграждения на щатен персонал; разходи за възнаграждения на персонал по извънтрудови правоотношения, които се извършват във връзка с обучението на студенти и докторанти; други плащания за персонал, включен в състава на основното звено; разходи за дължими осигурителни вноски и разходи за издръжка²⁸.

- С чл. 13, ал. 4 от ПСИОБ е регламентирано финансирането на общоуниверситетските разходи (извън разходите по основни звена), а именно разходи за: администрация и управление; разходи за СБКО с характер на възнаграждения; разходи за обезщетения и други плащания на персонала; стипендии на студенти и докторанти; издръжка на обслужващите звена; издръжка на студентски съвет; дължими данъци и такси; членски внос; капиталови разходи.

Препоръка 7 е изпълнена.

По препоръка 8. *Да се утвърдят вътрешни правила, регламентиращи реда и начина за осъществяване на последващи оценки на изпълнението.*

В университета действат утвърдени Вътрешни правила за осъществяване на последващи оценки на изпълнението (ВПОПОИ)^{29, 30}. Правилата са неразделна част от Системата за финансово управление и контрол на ИУ-Варна.

²² Одитно доказателство № 8

²³ Одитно доказателство № 7

²⁴ Определени с ПМС № 162 от 2001 г. и ПМС № 328 от 2015 г.

²⁵ Приходи по чл. 90, ал. 3, т. 4, б. „б“ от ЗВО

²⁶ Съгласно чл. 21, ал. 2, 3, 5, 7 и 12 от ЗВО

²⁷ Чл. 13, ал. 2 от ПСИОБ

²⁸ Чл. 13, ал. 3 от ПСИОБ

²⁹ Одитно доказателство № 10 - Вътрешни правила за осъществяване на последващи оценки на изпълнението

³⁰ Приети на заседание на АС с Протокол № 16/РД14-207/15.10.2024 г.

С правилата са определени субектите³¹ и обектите³² на последващите оценки, редът за осъществяването на последващи оценки на изпълнението, както и начинът на докладване на резултатите от извършените последващи оценки на изпълнението.

Неразделна част от правилата е Приложение 1 „Образец на доклад до ректора на ИУ-Варна за извършена последваща оценка на изпълнението“.

Препоръка 8 е изпълнена.

По препоръка 9. *Да се актуализират Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол в Икономическия университет-Варна в съответствие със ЗФУКПС и Методическите насоки по елементите на Финансово управление и контрол и Указанията за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в организацията в публичния сектор, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184/06.03.2020 г. на министъра на финансите.*

Със заповед³³ на ректора на ИУ-Варна са утвърдени актуализирани Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Икономически университет - Варна³⁴.

Правилата уреждат реда и начина за упражняване на предварителен контрол за законосъобразност в ИУ-Варна, като при актуализирането им са отразени действащите към момента правна рамка³⁵ и методически указания^{36, 37}.

В Глава Трета „Обекти на предварителния контрол“ от правилата, са регламентирани дейностите и процесите в ИУ-Варна, които подлежат на предварителен контрол за законосъобразност, като в обхвата са включени и:

- Процесът по отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество, в управление на ИУ-Варна – предварителният контрол следва да установи дали са спазени изискванията на законодателството при провеждането на процедурите за отдаване под наем, както и по отношение на определянето на размера и събираемостта на приходите за организацията-наемодател³⁸;

- Процесът по отчитането и събирането на приходи от такси, независимо от основанието, на което се събират³⁹.

Препоръка 9 е изпълнена.

³¹ Ректорът на ИУ-Варна както и лицата определени с негова заповед, на които е възложено извършването на последващи оценки на изпълнението и докладването им

³² Процеси, договори и стопански операции, които са имали за цел или са довели до придобиване или разходване на ресурси и публични средства от бюджета на ИУ-Варна.

³³ Одитно доказателство № 11 – Заповед № РД14-75/25.03.2025 г. на ректора на ИУ-Варна

³⁴ Одитно доказателство № 12 - Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Икономически университет - Варна

³⁵ ЗФУКПС, ЗОП

³⁶ Указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в организацията от публичния сектор на министъра на финансите, Указания за осъществяване на управленска отговорност в организацията от публичния сектор на министъра на финансите, Методически насоки по елементите на финансовото управление и контрол на министъра на финансите, Указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност на обществените поръчки на министъра на финансите, Актуална интегрирана рамка за вътрешен контрол, разработена от COSO (COSO 2013), Концепция за трите линии на защита, въведена през 2013 г. от Международния институт на вътрешните одитори.

³⁷ Съгласно чл. 1, ал. 1 от правилата

³⁸ Чл. 6, т. 6 от правилата

³⁹ Чл. 6, т. 7 от правилата

По препоръка 10. *Да се утвърдят образци на контролни листове за документиране на предварителен контрол на процесите по възлагане на обществени поръчки, за разпореждане с движими вещи - частна държавна собственост и дейностите преди сключването на договор с купувач или наемател, както и образец на мотивирано писмено становище/доклад при отказ от мнение на лицето, извършващо предварителен контрол за законосъобразност.*

С утвърждаването от ректора на ИУ-Варна на Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Икономически университет - Варна^{40, 41}, са утвърдени и образци на контролни листове за документиране на извършения от финансовия контролор предварителен контрол за законосъобразност.

Образците на контролни листове са представени под формата на *Приложения* – неизменна част от вътрешните правила и включват: Контролен лист (КЛ) за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап подготовка на процедура за възлагане на обществена поръчка (ОП); КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап промяна на документация за ОП, избрана за контрол чрез случаен избор по чл. 232 от ЗОП; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап преди публикуване в РОП на Обява за събиране на оферти; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап преди сключване на договор за обществена поръчка с определения изпълнител; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап преди сключване на договор при възлагане на поръчка по чл. 20, ал. 3 от ЗОП; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап преди сключване на договор (за строителство, за доставки или услуги) по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на процедура за продажба на движими вещи – частна държавна собственост, в управление на ИУ-Варна – Първа част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност преди заплащане на предложената от спечелилия търга за продажба на движими вещи – частна държавна собственост цена, в управление на ИУ – Варна купувач – Втора част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност при търг за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество в управление на ИУ – Варна преди издаване на заповед за откриване на търга – Първа част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност при търг за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество в управление на ИУ-Варна преди сключване на договор – Втора част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност преди издаване на заповед за настаняване под наем във ведомствено жилище, в управление на ИУ – Варна – Първа част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност преди сключване на договор за отдаване под наем на ведомствено жилище – Втора част; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на приходи от такси за кандидатстване и за обучение на студенти и докторанти български граждани и граждани на ЕС и ЕИП, за които държавата осигурява средства за издръжка на обучението, такси за обучение на студенти срещу заплащане и такси за административни услуги, извършвани в ИУ-Варна; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на приходи от месечни наеми на имущество, семестриални депозити и възстановен консуматив и др.⁴²

⁴⁰ Одитно доказателство № 11 – Заповед № РД14-75/25.03.2025 г. на ректора на ИУ-Варна

⁴¹ Одитно доказателство № 12 - Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Икономически университет – Варна с приложения образци на контролни листове

⁴² КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на приходи от дарения; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност преди поемане на задължение (сключване на договор/допълнително споразумение/анекс), вкл. преди сключване на граждански договори, в това число договори с членове на научно жури; договори със студенти и докторанти; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност преди командироване на служител в страната или чужбина, в това число по програма Еразъм+, научни проекти, проекти, финансирани със средства от европейските и други фондове и др.; КЛ за извършване на предварителен контрол за

В приложенията-образци на документи са включени и: Становище при мнение с резерви след извършен предварителен контрол за законосъобразност, Доклад при отказ от мнение.⁴³

Препоръка 10 е изпълнена.

По препоръка 11. *Да се въведе ред за определяне на сроковете за заплащане на такси за обучение.*

Със заповед⁴⁴ на ректора на ИУ-Варна е определен размерът на таксите за кандидатстване и обучение за учебната 2024/2025 г.

Със заповедта са определени: такси за кандидатстване; такси за обучение на студенти и докторанти български граждани и граждани на ЕС и ЕИП – държавна поръчка⁴⁵; такси за обучение на студенти срещу заплащане⁴⁶.

С Раздел IV от заповедта са регламентирани конкретните срокове за заплащането на таксите:

- При постъпване в ИУ-Варна - студентите от ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ заплащат таксите при записването си;
- Студентите от всяка ОКС се записват за учебната година/семестър, при спазване на определените със заповедта срокове за зимен и съответно за летен семестър⁴⁷;
- Докторантите, държавен прием, внасят годишната си такса за обучение в срок до 1 месец от издаването на заповедта на ректора за зачисляване (респ. при удължаване срока на обучение), като при записването докторантите представят съответните документи удостоверяващи платената такса в отдел “Научноизследователска дейност и докторантура“⁴⁸.

Препоръка 11 е изпълнена.

По препоръка 12. *Да се въведат контролни механизми, с които да се осигури осъществяването на контрол по отношение на разделянето на обществените поръчки на обособени позиции.*

Със заповед⁴⁹ на ректора на ИУ-Варна са утвърдени Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Икономически университет – Варна⁵⁰.

Правилата уреждат управлението на цикъла на обществените поръчки в ИУ-Варна при разходването на бюджетни средства, собствени средства и средства, предоставяни от европейските и националните фондове и програми при възлагане на обществени поръчки

законосъобразност преди плащане на вознаграждения по трудови и други правоотношения; КЛ за извършване на предварителен контрол за законосъобразност при назначаването на работници и служители,

⁴³ Декларация за ползване на обществен транспорт при командировка; Образец на Заявка за поемане на задължение; Образец на Искане за извършване на разход.

⁴⁴ Одитно доказателство № 13 – Заповед № РД-10-115 от 19.07.2024 г. на ректора на ИУ-Варна

⁴⁵ В т.ч. са определени семестриални такси за ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“, както и годишните такси за обучение в ОНС „доктор“.

⁴⁶ В т.ч. за ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ за студенти български граждани и граждани на ЕИП; семестриалните такси за ОКС „професионален бакалавър“ и „бакалавър“ за чуждестранни граждани, които заплащат такса по реда на чл. 95, ал. 8 от ЗВО; семестриални такси за студенти, приети през учебната 2024/2025 г. – втора година на обучение през учебната 2024/2025 г. в ОКС „магистър“, за студенти български граждани и граждани на ЕС и ЕИП; семестриални такси за чуждестранни студенти, приети и обучаващи се в ОКС „магистър“.

⁴⁷ ОКС „професионален бакалавър“ – за зимен семестър, задочно обучение до 27.08.2024 г.; редовно обучение до 20.09.2024 г.; за летен семестър, задочно обучение до 22.12.2024 г.; редовно обучение до 24.01.2025 г.; ОКС „бакалавър“ – за зимен семестър, редовно и дистанционно обучение до 30.08.2024 г.; за летен семестър, редовно и дистанционно обучение до 31.01.2025 г.; ОКС „магистър“ – за зимен семестър, редовно, задочно и дистанционно обучение до 27.09.2024 г.; за летен семестър, редовно, задочно и дистанционно обучение до 30.01.2025 г.

⁴⁸ Т. 15 от заповедта на ректора на ИУ-Варна

⁴⁹ Одитно доказателство № 14 - Заповед № РД 14-128/25.06.2024 г. на ректора на ИУ-Варна

⁵⁰ Одитно доказателство № 15 - Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Икономически университет – Варна

за строителство, доставки и услуги, в съответствие с основните принципи на действащото законодателство⁵¹.

С чл. 1, ал. 2, т. 3 от правилата е регламентирано определянето на служителите в ИУ-Варна, отговорни за подготовката на обществените поръчки и реда за осъществяване на контрол върху тяхната работа. Регламентирани са редът и условията за осъществяване на предварителен, текущ и последващ контрол по отношение на всеки етап/фаза от възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП, както и предварителният контрол за законосъобразност по чл. 237б от ЗОП⁵².

Съгласно Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в ИУ-Варна^{53, 54}, процесът по възлагане на обществени поръчки подлежи на предварителен контрол за законосъобразност на действията и решенията на възложителя от вземането на решение за откриване на обществената поръчка, до решенията за приемане на изпълнението и извършването на плащанията⁵⁵.

Неразделна част от Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в ИУ-Варна са *Приложения – образци на Контролни листове* за документиране на извършения от финансовия контролор предварителен контрол за законосъобразност. В *Приложение № 1 „Контролен лист за извършване на предварителен контрол за законосъобразност на етап подготовка на процедура за възлагане на обществена поръчка“*, са включени проверки от финансовия контролор по отношение на:

- правилното определяне на вида за възлагане на обществената поръчка;
- проверки относно разделянето на обособени позиции на обществената поръчка;
- проверки относно посочени мотиви за невъзможността за разделяне на поръчката на обособени позиции.

Препоръка 12 е изпълнена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществената проверка по изпълнението на препоръките, дадени при извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Икономическия университет - Варна за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. показва, че са предприети мерки за изпълнението на дадените препоръки.

На ректора на Икономическия университет - Варна са дадени дванадесет препоръки, които са изцяло изпълнени.

⁵¹ Чл. 1, ал. 1 от вътрешните правила.

⁵² Чл. 5, ал. 2 от вътрешните правила.

⁵³ Одитно доказателство № 12

⁵⁴ Одитно доказателство № 11

⁵⁵ Чл. 6, т. 1 от правилата

В подкрепа на констатациите са събрани 15 одитни доказателства и заедно с работните документи, отразяващи извършената проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200201523 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Икономическия университет - Варна за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г., се намират в Сметната палата, гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнение на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 382 на Сметната палата от 22.10.2025 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

ОПИС
НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА КЪМ
ДОКЛАДА ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРЕПОРЪКИТЕ ПО ОДИТЕН ДОКЛАД № 0200201523

№	Одитни доказателства	Брой стр.
1.	Писмо изх. № РД21-186/25.03.2025 г. на ректора на ИУ-Варна с приложени документи, относно изпълнение на препоръките дадени в Одитен доклад № 0200201523	2
2.	Правилник за дейността на Икономически университет – Варна, приет на 21.11.2003 г. с решение на ОС на ИУ-Варна на основание чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗВО, с последни изменения от 26.11.2020 г., 11.11.2021 г., 10.11.2022 г и 15.11.2024 г.	74
3.	Правилник за приемане на студенти в Колежа по туризъм – Варна при Икономически Университет – Варна за учебната 2025/2026 година, приет с Решение № 1 на заседание на АС проведено на 28.11.2024 г. (протокол № 19)	10
4.	Правилник за приемане на студенти в ОКС „бакалавър“ на Икономически университет – Варна за учебната 2025/2026 година, приет с Решение № 2 на заседание на АС проведено на 28.11.2024 г. (протокол № 19)	17
5.	Правила за условията и реда за приемане на студенти по чл. 68, ал. 3 от Закона за висшето образование и за облекченията на студенти по чл. 70, ал. 2 от Закона за висшето образование (Заглавие – изм., АС от 19.12.2024 г.)	2
6.	Правила за условията и реда за предоставяне на стипендии на студенти, докторанти и специализанти в Икономически университет – Варна	14
7.	Заповед № РД 14-208/15.10.2024 г. на ректора на ИУ-Варна	1
8.	Правилник за съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Икономически университет - Варна	12
9.	Организационно-управленска структура на ИУ-Варна	1
10.	Вътрешни правила за осъществяване на последващи оценки на изпълнението	10
11.	Заповед № РД14-75/25.03.2025 г. на ректора на ИУ-Варна	2
12.	Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Икономически университет - Варна	62
13.	Заповед № РД-10-115 от 19.07.2024 г. на ректора на ИУ-Варна	8
14.	Заповед № РД 14-128/25.06.2024 г. на ректора на ИУ-Варна	2
15.	Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Икономически университет – Варна	51
	ОБЩО:	268